



## TIBBIYOT HODIMI VA JAMIYAT

*Xamidova Zilola Abdugafurovna*

*1- Respublika Abu Ali Ibn Sino nomidagi Tibbiyot texnikumi*

**Annotatsiya:** Ushbu maqola tibbiyot xodimlari va jamiyat o'rtasidagi munosabatlarni muhokama qilishga qaratilgan. Unda tibbiyot xodimlarining jamiyatdagi o'rni va ularni keng jamoatchilik qanday qabul qilishi o'rganiladi. Bundan tashqari, u tibbiyot xodimlarining ishlarida duch keladigan qiyinchiliklarni va ushbu muammolarning jamiyatga ta'sirini o'rganadi. Maqola tibbiyot xodimlari va jamiyat o'rtasidagi munosabatlarni yaxshilash bo'yicha asosiy topilmalar va tavsiyalarning qisqacha mazmuni bilan yakunlanadi.

**Kalit so'zlar:** Tibbiy xodimlar, jamiyat, sog'liqni saqlash, idrok, muammolar, ta'sir, tavsiyalar.

Tibbiyot xodimlari, shu jumladan shifokorlar, hamshiralar va boshqa sog'liqni saqlash mutaxassislari jamiyatda muhim rol o'ynaydi. Ular sog'liqni saqlash xizmatlarini ko'rsatish va shaxslar va jamoalarning salomatligi va farovonligini yaxshilash uchun javobgardir. Biroq, tibbiyot xodimlari va jamiyat o'rtasidagi munosabatlar har doim ham silliq emas. Tibbiyot xodimlarining keng jamoatchilik tomonidan qabul qilinishi madaniyat, ta'lim va tajriba kabi turli omillarga qarab farq qilishi mumkin. Bundan tashqari, tibbiyot xodimlari o'z ishlarida bir nechta qiyinchiliklarga duch kelishadi, jumladan, uzoq soatlar, yuqori stress darajasi va qiyin bemorlar bilan muomala qilish.

Tibbiyot xodimlari va jamiyat o'rtasidagi munosabatlarni o'rganish uchun biz akademik maqolalar, hisobotlar va boshqa tegishli manbalarni adabiy sharhini o'tkazdik. Shuningdek, biz tibbiyot xodimlari va keng jamoatchilik a'zolari bilan ularning tushunchalari va tajribalari haqida ma'lumot olish uchun suhbatlashdik. Biz asosiy mavzular va naqshlarni aniqlash uchun tematik tahlil yordamida to'plangan ma'lumotlarni tahlil qildik.

Bizning topilmalarimiz tibbiyot xodimlari va jamiyat o'rtasidagi munosabatlar murakkab va ko'p qirrali ekanligini ko'rsatadi. Ko'pgina odamlar tibbiyot xodimlarining ishini qadrlashsa va ularning jamiyatga qo'shgan hissalarini tan olsalar, boshqalari tibbiyot xodimlari haqida salbiy tasavvurga ega bo'lib, ko'pincha noto'g'ri tushunchalar va noto'g'ri ma'lumotlar bilan ta'minlanadi. Ushbu salbiy hislar tibbiyot xodimlariga nisbatan ishonchsizlik va hatto dushmanlikka olib kelishi mumkin, bu ularning o'z vazifalarini samarali bajarishini qiyinlashtiradi.



Bundan tashqari, tibbiyot xodimlari o'z ishlarida uzoq ish vaqti, yuqori stress darajasi va og'ir bemorlar bilan muomala qilish kabi bir qancha qiyinchiliklarga duch kelishadi, bu ularning ruhiy va jismoniy salomatligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Tibbiyot xodimlari, shu jumladan shifokorlar, hamshiralar va boshqa sog'liqni saqlash mutaxassislari jamiyatda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ular sog'liqni saqlash xizmatlarini ko'rsatish, shaxslar va jamoalarning salomatligi va farovonligini yaxshilash, kasalliklarning oldini olish va nazorat qilishda yordam berish uchun javobgardir. Tibbiyot xodimlari yuqori malakali va malakali bo'lib, ular shifoxonalar, klinikalar va jamoat sog'liqni saqlash markazlarini o'z ichiga olgan turli xil sharoitlarda ishlaydi.

Biroq, tibbiyot xodimlari va jamiyat o'rtasidagi munosabatlar har doim ham silliq emas. Tibbiyot xodimlarining keng jamoatchilik tomonidan qabul qilinishi madaniyat, ta'lim va tajriba kabi turli omillarga qarab farq qilishi mumkin. Ba'zi odamlar tibbiyot xodimlarining ishini qadrlashadi va ularning jamiyatga qo'shgan hissalarini tan olishadi, boshqalari esa tibbiyot xodimlari haqida salbiy tasavvurga ega, ko'pincha noto'g'ri tushunchalar va noto'g'ri ma'lumotlar bilan ta'minlanadi.

Tibbiyot xodimlari, shuningdek, o'z ishlarida bir nechta qiyinchiliklarga duch kelishadi, bu ularning farovonligi va ular ko'rsatadigan sog'liqni saqlash xizmatlari sifatiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin. Ushbu muammolarga uzoq ish vaqti, yuqori stress darajasi, qiyin bemorlar bilan muomala qilish va yuqumli kasalliklarga duchor bo'lish kiradi. COVID-19 pandemiyasi tibbiyot xodimlari duch keladigan muammolarni yanada ta'kidladi, ko'p vaqt davomida yuqori bosim ostida ishlagan va global sog'liqni saqlash inqirozi paytida bemorlarga g'amxo'rlik qilishning hissiy zarari bilan shug'ullangan.

Tibbiyot xodimlari va jamiyat o'rtasidagi munosabatlarni yaxshilash uchun ushbu muammolarni hal qilish va tibbiyot xodimlarining jamiyatdagi hayotiy rolini yaxshiroq tushunishga yordam berish juda muhimdir. Bunga xalq ta'limi va faolligini oshirish, mehnat sharoitlarini yaxshilash, tibbiyot xodimlarining ruhiy va jismoniy farovonligini qo'llab-quvvatlash orqali erishish mumkin. Birgalikda ishlash orqali tibbiyot xodimlari va jamiyat har kimga foyda keltiradigan yanada ijobiy va samarali munosabatlarni o'rnatishi mumkin.

Jamiyatning tibbiyot xodimlariga munosabati bir necha omillarga, jumladan madaniyat, ta'lim va shaxsiy tajribalarga qarab farq qilishi mumkin. Ba'zi madaniyatlarda tibbiyot xodimlari yuqori baholanadi va hurmatga sazovor bo'lsa, boshqalarda ular kam baholanishi yoki hatto past baholanishi mumkin. Umuman



olganda, jamiyatning tibbiyot xodimlariga bo'lgan munosabatiga ularning sog'liqni saqlash tizimi va ular oladigan sog'liqni saqlash xizmatlari sifati haqidagi tasavvurlari ta'sir qiladi.

So'nggi yillarda tibbiyot xodimlariga, ayniqsa ularning COVID-19 pandemiyasiga javob berishdagi muhim roli tufayli minnatdorchilik ortib bormoqda. Ko'p odamlar tibbiyot xodimlariga o'zlarining jasorati, fidoyiligi va fidoyiligini tan olib, minnatdorchilik va hayratlarini bildirdilar. Bu tibbiyot xodimlarini jamoatchilik tomonidan qo'llab-quvvatlashning kuchayishiga va mehnat sharoitlarini yaxshilashga va ularning aqliy va jismoniy farovonligini qo'llab-quvvatlashga chaqirishga olib keldi.

Biroq, ba'zi jamoalarda tibbiyot xodimlariga nisbatan salbiy munosabat hali ham mavjud. Sog'liqni saqlash xizmatlari va tibbiyot xodimlari haqidagi noto'g'ri tushunchalar va noto'g'ri ma'lumotlar tibbiyot xodimlariga nisbatan ishonchsizlik va hatto dushmanlikka olib kelishi mumkin. Bu jiddiy oqibatlarga olib kelishi mumkin, masalan, tibbiy yordamga murojaat qilishdan qochadigan bemorlar yoki og'zaki yoki jismoniy zo'ravonlikka duch kelgan tibbiyot xodimlari.

Umuman olganda, jamiyatdagi tibbiyot xodimlariga ijobiy munosabat ularning farovonligi, ishdan qoniqish va ular ko'rsatadigan sog'liqni saqlash xizmatlari sifatiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin. Tibbiyot xodimlarini qadrlash va qo'llab-quvvatlash madaniyatini targ'ib qilish uchun birgalikda ishlash orqali biz barchaga foyda keltiradigan yanada chidamli va samarali sog'liqni saqlash tizimini yaratishimiz mumkin.

### **Xulosa**

Xulosa qilib aytganda, tibbiyot xodimlari va jamiyat o'rtasidagi munosabatlar sog'liqni saqlash tizimlarining samarali ishlashi uchun juda muhimdir. Biroq, bu munosabatlar ko'pincha turli omillar, jumladan, hislar, noto'g'ri tushunchalar va tibbiyot xodimlari duch keladigan qiyinchiliklar bilan murakkablashadi. Tibbiyot xodimlari va jamiyat o'rtasidagi munosabatlarni yaxshilash uchun ularning jamiyatdagi muhim roli to'g'risida xabardorlikni oshirish va ular duch keladigan muammolarni hal qilish zarur. Bunga xalq ta'limi va faolligini oshirish, mehnat sharoitlarini yaxshilash, tibbiyot xodimlarining ruhiy va jismoniy farovonligini qo'llab-quvvatlash orqali erishish mumkin. Birgalikda ishlash orqali tibbiyot xodimlari va jamiyat har kimga foyda keltiradigan yanada ijobiy va samarali munosabatlarni o'rnatishi mumkin.



### FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR VA MANBALAR

1. Farkhod, M., Azadxon, K., Gulxon, M., Oybek, A. Advantages of the transition to a digital economy in the innovative development of Uzbekistan. Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems, Volume 12, Issue 6, 2020, Pages 1226-1232.
2. Heinrich Rickert, Kulturwissenschaft und Naturwissenschaft VII, 1926.
3. Mulyadinov, F. M. (2019). Econometric Modelling of the Innovation Process in Uzbekistan. Форум молодых ученых, (3), 35-43.
4. SHamov I.A. Biomeditsinskaya etika: Uchebnik. - M.: OAO «Izdatelstvo «Meditsina», 2006;
5. Farkhod, M. (2020). Econometric Modelling of the Innovation Process in Uzbekistan. International Journal of Psychosocial Rehabilitation, 24(02).
6. Mamajonova G.K. Bioethics is applied ethics//Teoriya i praktika sovremennoy nauki. – 2018. –№. 1.
7. <https://lex.uz>
8. <https://uz.wikipedia.org>  
<https://arboblar.uz/uz/people/abu-raj Khan-beruni>